

สรุปเฝ้าระวังการระบาดที่ได้รับรายงานระหว่างวันที่ 17 - 23 พฤศจิกายน 2545

โดย อุบลรัตน์ นฤพนธ์ชิรกุล

ลักษดา ลิขิตยิ่งรา

กกลุ่มเฝ้าระวังสอบสวนทางระบบดิบวิทยา

สำนักระบบดิบวิทยา กรมควบคุมโรค

รายงานการเกิดโรค/การระบาดใหม่

โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	การดำเนินการ
โรคอุจาระร่วงอย่าง แรง (Severe diarrhoea) อ.เมือง อ.บ้านค่าย จ.ระยอง (11 – 16 พ.ย. 2545)	สสจ. ระยอง	<p>สัปดาห์นี้ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคอุจาระร่วงอย่างแรง ตรวจพบเชื้อ <i>Vibrio cholerae</i> El Tor inaba 4 ราย เป็นชาย 2 ราย หญิง 2 ราย อายุ 28 – 45 ปี อาชีพรับจ้าง 3 ราย ประมง 1 ราย อายุในเขต อ.เมือง 3 ราย อ.บ้านค่าย 1 ราย เริ่มป่วย วันที่ 11, 12, 14, 16 พ.ย.2545 ผลการสอบสวนโรคทั้ง 4 ราย ไม่สามารถระบุแหล่งโรคที่ชัดเจนได้ อาจจะมีการเกิดโรคขึ้นอย่างต่อเนื่อง และส่งผลกระทบถึงการจัดชุมชนลูกค้าเลือกอพักที่จะจัดในเร็ว ๆ นี้ ดังนั้นต้องเร่งรัดการสอบสวนโรคให้สามารถหาแหล่งโรคได้ และสามารถควบคุมป้องกันโรคที่เหมาะสม เพื่อหยุดยั้งการแพร่ระบาดของโรคในพื้นที่ โดยเร็ว ในปี พ.ศ. 2545 จังหวัดระยองมีรายงานผู้ป่วย 86 ราย เป็นผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล 66 ราย คืนพบรหัส 20 ราย อายุ 15 – 45 ปี (69 ราย), อายุ 45 ปีขึ้นไป 11 ราย, และ อายุ 1 – 9 ปี อีก 6 ราย อาชีพรับจ้าง 34 ราย, ประมง 25 ราย, อื่น ๆ 27 ราย ผู้ป่วยร้อยละ 85 อายุในเขตอำเภอเมือง</p>	<p>ติดตาม สถานการณ์ น่าจะมีการ พิจารณาส่งทีม จากส่วนกลาง สนับสนุนการ สอบสวนโรค</p>
โรคหัด (measles) จ. อุทัยธานี 3 - 13 พ.ย.2545	สสจ. อุทัยธานี	<p>จากรายงานเฝ้าระวังโรคทางระบบดิบวิทยาเร่งด่วน สัปดาห์ที่ 46 มีรายงานผู้ป่วยโรคหัด 10 ราย อายุ 2 - 23 ปี เป็นนักเรียน 5 ราย (จาก 4 โรงเรียน) อายุในเขตอำเภอทพทัน 7 ราย, ลานสัก 2 ราย, และบ้านไร 1 ราย เริ่มป่วยในวันที่ 3 – 13 พ.ย. 2545 ในปี พ.ศ.2545 (ช่วง 10 เดือน) จังหวัดอุทัยธานีมีรายงานผู้ป่วยโรคหัด 132 ราย มากกว่าปี พ.ศ.2544</p>	<p>ติดตาม สถานการณ์</p>

		ทั้งปี ที่มีรายงาน 37 ราย กลุ่มอายุที่มีอัตราป่วยสูงสุด	
โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเมืองต้น	การดำเนินการ
โรคหัด (measles) ช.สุรินทร์	สสจ. สุรินทร์	คือ 15 – 24 ปี ผู้ป่วยกระจายทุกอำเภอ ยกเว้นอำเภอห้วยคต พบรู้ป่วยสูงสุดที่อำเภอทับทัน 81 ราย ตำบลที่มีรายงานผู้ป่วยติดต่อกันตั้งแต่สัปดาห์ที่ 39 คือตำบลคลุกคู่ 3 หมู่บ้าน มีผู้ป่วย 24 ราย ตำบลหนองกระทุ่ม 3 หมู่บ้าน 14 ราย (เครือข่ายสอบสวนและความคุ้มโรค ในพื้นที่ รพ.ทับทัน)	ติดตาม สถานการณ์

โรคบาดทะยักใน การแกรกเกิด (<i>Tetanus neonatorum</i>) อ.พระพุทธบาท จ.สระบุรี (15 พ.ย.2545)	สสจ. สระบุรี	ได้รับรายงานส่วนโรคบาดทะยักในทารกแรกเกิด 1 ราย เป็นเพศชายอายุ 5 วัน บิดามารดาเป็นชาวเขาผ่านมือ มีอาชีพรับจ้าง อายุบ้านเลขที่ 98/4 กลุ่ม 4 ต.บุนโขลน อ.พระพุทธบาท จ.สระบุรี (ในบริเวณสำนักสงฆ์ถ้ำกระนอง) เริ่มป่วยเมื่อวันที่ 15 พ.ย. 2545 ด้วยอาการ ไข้ เกร็ง ไม่ดูดนม เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลพระพุทธบาทในวันที่ 17 พ.ย. 2545 ขณะนี้ยังรักษาที่แผนกผู้ป่วยหนัก ต้องให้เครื่องช่วยหายใจ ประวัติการตั้งครรภ์ครรภ์ กำหนด ไม่ได้ฝากครรภ์และไม่ได้รับวัคซีนป้องกันโรคบาดทะยักขณะตั้งครรภ์ คลอดเมื่อวันที่ 10 พ.ย. 2545 เพื่อนบ้านเป็นผู้ทำคลอด โดยใช้มีดโกนไม่ได้ผ่านการฆ่าเชื้อตัดสายสะเดือ ใช้แป้งโรงสะเดือ ผู้ป่วยรายนี้เป็นรายที่ 2 ที่เกิดขึ้นในสำนักสงฆ์ถ้ำกระนอง ห่างจากรายแรกประมาณ 1 เดือน	ติดตาม ผลการรักษา และ ควรร่วมด้วย สำรวจพื้นที่ กระรักพื้นที่ ให้วัคซีน ป้องกันโรค บาดทะยักให้ ครอบคลุม และ ^ก การทำคลอดที่ ถูกวิธี เพื่อ ^ก ป้องกันการเกิด ^ก โรคขึ้นอีก
โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการส่วนบุคคล	การดำเนินการ
โรคอาหารเป็นพิษ (Food poisoning) เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร	สำนัก อนามัย กรุงเทพ มหานคร	วันที่ 21 พ.ย. 2545 ได้รับแจ้งจากสำนักอนามัย กรุงเทพมหานครว่า พนักเรียนโรงเรียนทุ่งครุ เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร มีอาการคลื่นไส้อาเจียน จุกเสียด แน่นท้อง บางรายมีอาการถ่ายเป็นน้ำ 1 - 2 ครั้ง แต่อារมีรุนแรง เริ่มมีผู้ป่วยตั้งแต่วันที่ 14 พ.ย. 2545 ระหว่างวันที่ 15 - 16 พ.ย. 2545 มีการจัดงานบุญประจำปีที่วัด ชั่งเกลน์ นักเรียนไปช่วยงานวันละ 200 คน ต่อมาวันที่ 18 - 19 มีนักเรียนมากอย่างห้องพยาบาลของโรงเรียน วันละ 10 กว่าราย และมีนักเรียนหยุดเรียนวันละ 80 - 90 คน คงจะเจ้าหน้าที่จากสำนักอนามัย กทม. ร่วมกับศูนย์บริการสาธารณสุขที่ 59 ส่วนและ ควบคุมโรคในโรงเรียนดังกล่าว รายละเอียดเพิ่มเติมทางสำนักอนามัยกรุงเทพมหานคร จะส่งให้สำนัก ระบบดิจิทัลต่อไป	ติดตาม สถานการณ์

ข้อมูลเพิ่มเติมรายงานการเกิดโรค/การระบาดต่อเนื่องจากสัปดาห์ก่อน

โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	การดำเนินการ
โรคไข้สมองอักเสบ (Encephalitis) จ.นครศรีธรรมราช	สสจ. นครศรี ธรรมราช	มีรายงานผู้ป่วยโรคไข้สมองอักเสบ 1 ราย เป็นหญิง ชาวพม่า เกิดในเมืองไทย อายุ 12 ปี อยู่ที่บริษัท ATS rubber อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช เข้า รับการรักษาที่ รพ.นาบอน เมื่อวันที่ 5 ต.ค. 2545 ด้วย อาการชัก เกร็ง หายใจเหนื่อย และรพ.นาบอนส่ง ต่อไปที่ รพ.ทุ่งสง ผู้ป่วยเสียชีวิตวันที่ 6 ต.ค. 2545 ประวัติการป่วยในอดีต (4 เดือนก่อน) ผู้ป่วยอาศัยอยู่ ที่ ต.คลองแวง อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา โดยบิดา มารดา ทำงานโรงเลื่อย อาศัยบ้านพักคนงาน บ้านมีอาชีพ เลี้ยงหมู รอบบ้านเป็นสวนยางพารา มีบุกชอกชุม ผู้ป่วยเคยเข้ารับการรักษาที่ รพ.คลองแวง แล้วส่ง ต่อไปที่ รพ.หาดใหญ่ รักษาอยู่ในหอผู้ป่วยหนัก 20 วัน แพทย์วินิจฉัยว่าเป็น โรคไข้สมองอักเสบ หลัง ออกจากรพ.หาดใหญ่ ผู้ป่วยพุ่งเดิน ไม่ได้ มีไข้ เป็นๆ หายๆ มาตลอด ทางรพ.หาดใหญ่ได้ย้อมเชื้อ และเพาะเชื้อแบคทีเรีย	ขุดการติดตาม
โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	การดำเนินการ
		จากน้ำไขสันหลัง ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ให้ผลลบ และไม่ได้ส่งตรวจอีก	

บันทึกท้ายบท

สัปดาห์นี้มีรายงานสถานการณ์การเฝ้าระวังโรคทางระบบประสาทวิทยาเร่งด่วนทันเวลา 56 จังหวัด ขาดไป 20 จังหวัด สถานการณ์ของโรคต่างๆ ไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงจากสัปดาห์ก่อนมากนัก โรคหัดเพิ่มขึ้นเล็กน้อย จาก 9,123 ราย เป็น 9,270 ราย พบรู้ป่วยมากขึ้นที่อุทัยธานี และ สุรินทร์ โรคอุจจาระร่วงอย่างแรงจาก 709 ราย เพิ่มเป็น 715 ราย ที่น่าเป็นห่วงคือ พบร์ที่จังหวัดยะลาซึ่งใกล้เคียงกับสถานที่จัดงานชุมนุมลูกเสือโลก ครั้งที่ 20 ที่จะเริ่มตั้งแต่วันที่ 23 ธันวาคม ยกนี้ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบคงจะต้องออกแรงเข้มข้นเพื่อพยาบาลหยุดโรคให้ได้ก่อนที่งานสำคัญของชาติจะเริ่มต้น โรคเลปโตสไบโพรซิสเพิ่มขึ้น 146 ราย จาก 5,433 ราย เป็น 5,579 ราย และตายเพิ่มขึ้นอีก 2 ราย โรคมือ เท้า ปาก เพิ่มขึ้น 14 ราย ยังไม่น่าเป็นห่วง ส่วนโรคไข้เลือดออกได้วิเคราะห์ไว้ต่างหากแล้ว

ขณะนี้เหลือเวลาอีกเพียง 5 สัปดาห์ ก็จะสิ้นปี พ.ศ. 2545 แล้ว การปฏิรูประบบราชการยังไม่เข้าที่เข้าทางทั้งหมด แม้ว่ากองระบบวิทยาจะพัฒนาขึ้นเป็นสำนักระบบวิทยา และมีรายสังกัดจากสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขไปขึ้นกับกรมควบคุมโรค มาเกือบ 2 เดือนแล้วก็ตาม ส่วนบทบาทและหน้าที่ยังคงเกือบเหมือนเดิม จะต่างกันก็คือต้องทำงานหลายด้านและเข้มข้นขึ้น ในการที่จะลดจำนวนป่วย/ตายของประชาชนในประเทศให้น้อยลง เพื่อสนองนโยบายของรัฐในด้านสาธารณสุข โดยเฉพาะหลักประกันสุขภาพ 30 นาทรรักษายุกโรค ดังนั้น งานระบบวิทยาที่ยังคงเป็นงานหลักสำคัญที่จะช่วยสนองนโยบายของรัฐได้ จึงควรร่วมความร่วมมือจากท่านที่รับผิดชอบเรื่องนี้ ได้โปรดทำหน้าที่ของท่านอย่างเข้มแข็งต่อไป สำนักระบบวิทยาอย่างไร้รายงานสถานการณ์การเฝ้าระวังโรคทางระบบวิทยาเร่งด่วน ที่ทันเวลา ครบ 76 จังหวัด ในทุกๆ สัปดาห์ หรือจะขาดไปบ้างสัปดาห์ละ 2 - 3 จังหวัด ก็จะช่วยให้ประเทศไทยมีข้อมูลการเจ็บป่วยของคนในชาติ ที่ทันเวลา พร้อมที่จะให้ผู้บริหารแต่ละระดับนำไปแก้ปัญหาได้ทันท่วงที

คณะที่ปรึกษา	นายแพทย์สุชาติ เจตนาเสน	นายแพทย์คำนวน อึ้งชูศักดิ์	นายแพทย์สมศักดิ์ วัฒนศรี
บรรณาธิการที่ปรึกษา	นายสัตวแพทย์ประวิทย์ ชุมเกยีบ	นายองอาจ เจริญสุข	
บรรณาธิการประจำฉบับ	นายสัตวแพทย์ประวิทย์ ชุมเกยีบ		
บรรณาธิการผู้ช่วย/ฝ่ายผลิต	นางกัญจน์นิย์ คำนาคแก้ว		
งานข้อมูล	นางสาวเพ็ญศรี จิตรานำทรัพย์	นางอนงค์ แสงันทร์พิพิธ	นายประเวศน์ แย้มชื่น
งานพิสูจน์อักษร	นางกัญจน์นิย์ คำนาคแก้ว	นางพงษ์ศรี วัฒนาสุรกิจต์	นางศิริลักษณ์ รังษีวงศ์
งานพิมพ์	นางสาวกฤตศิรินต์ มาก้วม	นางสาวกัทรา กาดีโนน	
ออกแบบปกและจัดทำรูปเล่ม	นายณมยา พุกภานานนท์	นายประมวล ทุมพงษ์	
งานสมาชิกและการจัดส่ง	นางสาววรรณศรี พรหมโขติชัย	นางนงลักษณ์ อุยดี	นายศวัสดิ์ สว่างชุม